

Начало > Парични искиове > Несъстоятелност/фалит

Моля, имайте предвид, че оригиналната езикова версия на тази страница е била наскоро променена. Езиковата версия, която търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.

френски

Swipe to change

Несъстоятелност/фалит

Люксембург

1 Срецу кого може да се образува производство по несъстоятелност?

Във Великото херцогство Люксембург съществуват осем вида производства по несъстоятелност.

Три от тях се прилагат само по отношение на търговци (физически и юридически лица):

Производствата по обявяване в несъстоятелност, предвидени в Търговския кодекс (*Code de Commerce*), са насочени към ликвидация на активите на търговец, който е изпаднал в неплатежоспособност и загубил своята кредитоспособност.

Предпазният конкордат с кредитори за избягване на обявяването в несъстоятелност, предвиден в Закона за предпазния конкордат с кредитори за избягване на обявяването в несъстоятелност от 14 април 1886 г. (*loi du 14 avril 1886 concernant le concordat préventif de la faillite*), представлява процедура, която при определени условия е достъпна за длъжници, отговарящи на критериите за обявяване в несъстоятелност. Когато предпазният конкордат включва отказ от правата върху активите, неговата цел е същата като на производството по обявяване в несъстоятелност — ликвидация на активите на засегнатия търговец. Разликата се състои в това, че търговецът избягва последиците от производството по обявяване в несъстоятелност.

Производствата по управление на масата на несъстоятелността, предвидени в Наредбата на Великия херцог от 24 май 1935 г. за установяване на управлението на масата на несъстоятелността (*arrêté grand-ducal du 24 mai 1935 instituant la gestion contrôlée*), са насочени към оздравяване на стопанската дейност на търговците, които отправят искане за това. Тези производства обаче могат да се използват и когато търговците желаят техните активи да бъдат осребрени по най-добрия възможен начин.

В допълнение към тези видове производства в люксембургското право (член 593 и следващите от Търговския кодекс) се предвижда процедура, съгласно която при определени условия търговците могат да издействат отлагане на плащанията.

Съществува четвърти вид процедура, достъпна само за физически лица, които не са търговци: това е процедурата за свръхзадължнялост, предвидена в Закона от 8 януари 2013 г. относно свръхзадължнялостта (*loi du 8 janvier 2013 sur le surendettement*), чиято цел е да позволи на засегнатите лица да подобрят финансовото си положение чрез установяване на план за погасяване на задълженията.

Освен това съществуват процедури по несъстоятелност, предназначени специално за нотариуси, кредитни институции, застрахователни дружества и предприятия за колективно инвестиране (те няма да бъдат описани в настоящата информационна страница, тъй като са специфични за съответната професионална категория или стопански сектор).

2 Какви са условията за образуване на производство по несъстоятелност?

1. Обявяване в несъстоятелност

Производствата по обявяване в несъстоятелност се образуват от длъжника, който подава молба за обявяване в несъстоятелност, от един или повече кредитори, които подават молба за обявяване на длъжника в несъстоятелност, или от съд.

Търговците трябва да подадат молба за обявяване в несъстоятелност в секретариата на окръжния съд (*tribunal d'arrondissement*), който се произнася по търговски дела в района на местопребиваването или седалището на търговеца. Молбата трябва да бъде подадена в едномесечен срок от датата, на която са изпълнени условията за обявяване в несъстоятелност.

Когато един или повече кредитори на длъжника вземат решение да подадат молба за обявяване на търговеца в несъстоятелност, те трябва да се обвърнат към съдебен служител, който издава разпореждане, съгласно което търговецът трябва да се яви в осемдневен срок (разпореждане с фиксирана дата) пред окръжния съд, който се произнася по търговски дела, за да бъде взето решение по същество по молбата за обявяване в несъстоятелност.

Производство по обявяване в несъстоятелност може да бъде образувано и от съда въз основа на информацията, с която разполага. В този случай съдът трябва да призове посредством секретариата на съда лицето в несъстоятелност, за да може то да обясни своето положение пред съдебния състав.

Преди да обяви търговеца в несъстоятелност, окръжният съд, който се произнася по търговски дела (наричан по-нататък „търговският съд“ — *tribunal de commerce*), трябва да провери дали въпросното лице или дружество отговаря на следните три условия:

статут на търговец: физическо лице, което в рамките на обичайната си професия (основна или допълнителна) извършва дейности, описани като търговски в законодателството (например действията, посочени в член 2 от Търговския кодекс), или юридическо лице, учредено в една от формите, предвидени в измененния Закон от 10 август 1915 г. относно търговските дружества (*loi modifiée du 10 août 1915 concernant les sociétés commerciales*) (например *société anonyme* (публично акционерно дружество), *société à responsabilité limitée* (частно акционерно дружество), кооператив и др.);

преустановяване на плащанията: това означава, че не са платени безспорни дължими задължения (например заплати, социалноосигурителни вноски и др.), като не е достатъчно да не са платени срочни или условни дългове и естествени задължения; както и загуба на кредитоспособност: търговецът вече не може да получи заем от банки, доставчици или кредитори.

Въпреки че отказът или невъзможността да се погаси единично задължение (независимо от сумата), което е безспорно и дължимо, по принцип е достатъчен(а), за да се установи, че е налице преустановяване на плащанията, обикновените затруднения във връзка с паричния поток не предполагат обявяване в несъстоятелност, при условие че търговецът може да получи необходимия заем, за да продължи да търгува и да изпълнява поетите ангажменти.

2. Предпазен конкордат с кредитори за избягване на обявяването в несъстоятелност

Предпазният конкордат с кредитори за избягване на обявяването в несъстоятелност е запазен за „добросъвестни длъжници в затруднено положение“. Тези качества се оценяват от съда въз основа на обстоятелствата в конкретния случай.

При подаването на молба търговският съд назначава един от своите съдии да проучи положението на заявителя и да изготви доклад. Въз основа на този доклад съдът решава дали да се съгласи да предостави гратисен период, за да може търговецът да отправи предложения за предпазен конкурдат до кредиторите.

3. Управление на масата на несъстоятелността

Длъжниците трябва да подадат мотивирана молба до търговския съд за района, в който е разположена основната им дейност или седалището в случай на дружество.

Търговците могат да подадат молба за управление на масата на несъстоятелността само ако са загубили своята кредитоспособност или не могат да изпълнят всички свои ангажименти. Освен това в молбата трябва да се посочи, че се желае или оздравяване на бизнеса на длъжника, или осребряване на неговите активи по най-добрия възможен начин. На последно място, съдебната практика изисква от длъжниците да действат добросъвестно. В този контекст съдът разполага с право да прецени дали фактите и обстоятелствата по случая сочат, че търговецът е действал добросъвестно, както се изисква за целите на това производство.

4. Свърхзадлъжнялост

Свърхзадлъжнялостта на физически лица се описва като ситуация, при която длъжникът с местопребиваване във Великото херцогство Люксембург очевидно не е в състояние да погаси всички свои непрофесионални дългове, чийто падеж е настъпил или настъпва, и да изпълни поетите ангажименти за солидарно гарантиране или изплащане на дълга на едноличен търговец или дружество, при условие че това лице юридически или фактически не е директор на дружеството.

Колективните производства за уреждане на задължения включват следните три етапа:

етап на уреждане на задълженията по взаимно съгласие, който се провежда пред комисията по медиация при свърхзадлъжнялост (*Commission de médiation en matière de surendettement*);

етап на оздравяване под наблюдението на съда, който се провежда пред мировия съдия (*Juge de paix*) по местопребиваването на свърхзадлъжнялото лице;

етап на персонално уреждане на задълженията, известен и като „банкрут на физическо лице“ (*faillite civile*), който се провежда пред мировия съдия по местопребиваването на свърхзадлъжнялото лице.

Следва да се отбележи, че етапът на персонално уреждане на задълженията, който е подчинен на другите два етапа от колективното производство за уреждане на задължения, може да бъде задействан само когато свърхзадлъжнялото лице се намира в безвъзвратно влошено положение, т.е. положение, при което длъжникът не може да изпълни:

мерките на плана за уреждане на задълженията по взаимно съгласие; или

мерките, предложени от комисията по медиация като част от уреждането на задълженията по взаимно съгласие; както и мерките, определени в производството по оздравяване под наблюдението на съда.

Освен това следва да се отбележи, че молбите за производството за уреждане на задълженията по взаимно съгласие трябва да бъдат изпратени до председателя на комисията по медиация.

Формулярът за молба за производството за уреждане на задълженията по взаимно съгласие може да бъде изтеглен на следния адрес:

<https://justice.public.lu/fr/creances/surendettement.html>

Освен това кредиторите на свърхзадлъжнялото лице трябва да предявят своите вземания в службата за информация и съвети при свърхзадлъжнялост (*Service d'information et de conseil en matière de surendettement*). Формулярът за предявяване на вземания може да бъде изтеглен на следния адрес: <https://justice.public.lu/fr/creances/surendettement.html>

3 Кои активи се включват в масата на несъстоятелността? Как се третират активите, които са придобити, или които се прехвърлят на длъжника след образуването на производството по несъстоятелност?

1. Обявяване в несъстоятелност

След като бъде постановено решение за образуване на производство по несъстоятелност, лицата в несъстоятелност автоматично се лишават от правото да управляват своите активи, дори тези, които могат да им се прехвърлят обратно след постановяването на решението за образуване на производство по несъстоятелност.

Лишаването от право обхваща всички движими и недвижими активи на лицето в несъстоятелност. Този механизъм цели да защити интересите на кредиторите на несъстоятелността.

Най-общо казано синдикът отива в помещенията на лицето в несъстоятелност, за да изготви опис на разположените там активи. В това отношение синдикът трябва да направи разграничение между активите, които принадлежат изцяло на лицето в несъстоятелност, и активите, по отношение на които трети страни могат да предявят различни права на собственост.

При осребряването на движимите и недвижимите активи синдикът гарантира, че всички активи на лицето в несъстоятелност се продават по начин, който защитава в най-голяма степен интересите на кредиторите на несъстоятелността. Синдикът се нуждае от разрешение от съда, за да продаде въпросните активи. Движимите и недвижимите активи трябва да бъдат продадени така, както е определено в Търговския кодекс. Приходите трябва да бъдат депозирани в банковата сметка, открита във връзка с производството по несъстоятелност.

2. Свърхзадлъжнялост

Съдът организира извършването на оценка на финансовото и социалното положение на длъжника, за да провери претенциите и стойността на активите и задълженията.

След като вземе решение да образува производство за персонално уреждане на задълженията и след като определи, че са налице активи, които могат да бъдат ликвидирани, съдът пристъпва към ликвидацията на активите на длъжника.

Съдът се произнася по всички спорни вземания и нарежда ликвидацията на личните активи на длъжника. От това се изключват единствено мебели, необходими в ежедневието, и непрофесионални активи, които са от съществено значение за извършването на професионална дейност. В рамките на производството за персонално уреждане на задълженията активите на свърхзадлъжнялото лице се ликвидират в съответствие с целта на закона, а именно да се подобри финансовото положение на длъжника, като се даде възможност той и домакинството му да живеят по начин, който е съвместим с човешкото достойнство.

Правата и действията на длъжника във връзка с неговите активи се упражняват чрез ликвидация, която се извършва от назначен от съда ликвидатор.

Ликвидаторът разполага с шест месеца да продаде активите на длъжника по взаимно съгласие или да организира принудителна продажба.

Последици от производството за персонално уреждане на задълженията:

Когато приходите от ликвидацията на активи са достатъчни, за да се удовлетворят кредиторите, съдът нарежда приключване на производството.

Когато приходите от ликвидацията на активи не са достатъчни, за да се удовлетворят кредиторите, съдът нарежда приключване поради недостатъчни активи.

Когато длъжникът не разполага с нищо друго, освен с мебели, необходими в ежедневието, и непрофесионални активи, които са от съществено значение за извършването на професионална дейност, съдът нарежда приключване поради недостатъчни активи.

Когато активите нямат пазарна стойност или разходите за продажбата им биха били непропорционални спрямо пазарната им стойност, съдът нарежда приключване поради недостатъчни активи.

Приключването поради недостатъчни активи води до опрощаване на всички непрофесионални дългове на длъжника.

При все това от опрощаването на непрофесионалните дългове на длъжника се изключват следните дългове:

дългове, изплатени от поръчител или съвместен длъжник, вместо от длъжника;

дълговете, посочени в член 46 от Закона, т.е. текущи плащания на задължения за издръжка и парични суми, които се изплащат на жертви на умишлени актове на насиле поради нанесени телесни повреди.

При все това посочените в член 46 от Закона дългове могат да бъдат опростени, ако съответният кредитор се съгласи да се откаже от въпросните дългове, да ги разсрочи или анулира.

4 Какви правомощия имат съответно длъжникът и синдикът?

1. Обявяване в несъстоятелност

След като бъде постановено решение за образуване на производство по несъстоятелност, лицата в несъстоятелност автоматично се лишават от правото да управляват своите активи, дори тези, които могат да им се прехвърлят обратно.

След постановяването на това решение управлението на активите на длъжника се поверява на синдик.

Когато лицето в несъстоятелност е юридическо лице, масата на несъстоятелността се състои от всички активи и пасиви на дружеството, без да се включват права, които партньорите могат да имат в това си качество.

Синдиците се избират измежду лицата, които могат да предложат най-добрите гаранции от гледна точка на интелигентно и прецизно управление.

На практика съдиите в окръжния съд, който се произнася по търговски дела, избират синдиците от списъка с адвокати. При все това съдът също така може да назначи нотариуси или счетоводители/одитори, когато това е необходимо, за да се защитят интересите на лицето в несъстоятелност. Както при всички производства във връзка с търговци, търговският съд е компетентен по производства за обявяване в несъстоятелност.

Поради това именно търговският съд издава решението за образуване на производство по несъстоятелност, определя датата на преустановяване на плащанията, назначава различните участници (съдия по несъстоятелността, синдик), определя датата за предявяване на вземанията и датата, на която следва да бъде готов докладът от проверката на вземанията, както и нарежда приключване на производството по обявяване в несъстоятелност.

Управлението на активите се поверява на назначен от съда синдик, който носи отговорност за осребряването на активите на длъжника и за разпределянето на приходите между различните кредитори в съответствие с правилата за привилегировани вземания и обезпечения.

Съдията по несъстоятелността е отговорен за осъществяването на надзор по отношение на операциите по обявяване в несъстоятелност, управлението и ликвидацията. По време на съдебното заседание той съобщава за всички евентуално възникнали спорове и нарежда всички спешни мерки, които са необходими за обезпечаване и запазване на масата на несъстоятелността. Той също така председателства всички срещи на кредиторите на лицето в несъстоятелност.

След като бъде постановено решението за образуване на производство по несъстоятелност, търговците в несъстоятелност се лишават от правото да управляват своите активи и занапред не могат да извършват плащания, да сключват сделки или да извършват други действия във връзка с тези активи.

2. Свърхзадлъжнялост

Що се отнася до задълженията на длъжника и последиците, до които образуването на колективно производство за уреждане на задължения оказва върху активите на длъжника, следва да се отбележи, че длъжникът трябва да спазва добро поведение.

В рамките на периода, в който се спазва добро поведение, длъжникът трябва:

да оказва съдействие на органите и институциите, участващи в производството, като се съгласи да предостави по своя инициатива всички данни за своите активи, приходи и дългове, както и за промени в положението му;

да извършва доходносна дейност в съответствие със своите способности, доколкото това е възможно;

да не утежнява своята неплатежоспособност и да действа съвестно за намаляване на своите дългове;

да не показва предпочитания към конкретен кредитор, освен когато става въпрос за текущи плащания към кредитори по издръжка, за текущи плащания на наем към наемодатели във връзка с жилище, което задоволява основните потребности на длъжника, за доставчици на стоки и услуги, необходими за достоен живот, както и за текущи плащания към кредитори за изпълнение във връзка с изплащането на обезщетение на длъжника поради нанесени телесни повреди вследствие на умишлени актове на насиле;

да изпълнява поетите в рамките на производството ангажименти.

Участват **два вида органи** в зависимост от това дали производството е на **етапа на уреждане на задълженията по взаимно съгласие или на съдебен етап**.

Етапът на уреждане на задълженията по взаимно съгласие се провежда пред комисията по медиация. Членовете на комисията по медиация се назначават от министъра. Комисията разполага с председател и секретар и заседава поне веднъж на тримесечие. За да отговорят на критериите за членство в комисията по медиация, наред с другото, кандидатите трябва да представят свидетелство за съдимост. След като бъдат назначени в комисията, членовете са длъжни по закон да информират министъра за образувани срещу тях наказателни производства или постановени осъдителни присъди, за да могат да бъдат заменени. Членовете на комисията по медиация получават заплащане от 10 EUR на сесия, а председателят — 20 EUR на сесия.

Комисията по медиация решава по-специално дали да приеме молби за процедурата и дали предявените вземания са допустими. Освен това тя одобрява или изменя проекти на планове за уреждане на задълженията по взаимно съгласие, които ѝ се представят след разследване, проведено от службата за информация и съвети при свърхзадлъжнялост (наричана по-нататък „службата“).

Ако предложеният план не бъде приет от заинтересованите лица в шестмесечен срок от датата, на която комисията се е съгласила да проведе процедурата, комисията изготвя доклад, в който отбелязва, че процедурата за уреждане на задълженията по взаимно съгласие е приключила неуспешно. В двумесечен срок от датата на публикуването на този доклад в регистъра длъжникът може да образува производство по оздравяване под наблюдението на съда пред мировия съдия по местопребиваване. Ако длъжникът не подаде такава молба в указания срок, той може да образува ново колективно производство за уреждане на задължения едва две години след датата на публикуването на доклада в регистъра.

Ако бъде пристъпено към **етапа на оздравяване под наблюдението на съда**, страните ще бъдат призовани да се явят пред мировия съдия, който може да поиска от тях да представят всички документи или данни, които позволяват да бъдат установени активите и/или пасивите на длъжника.

Въз основа на представената информация съдът изготвя оздравителен план, който включва мерки, позволяващи на длъжника да изпълни своите ангажименти.

Изготвеният от съда оздравителен план се прилага за максимум седем години и в ограничен брой случаи може да стане невалиден (по-специално когато длъжникът не е изпълнил своите задължения съгласно оздравителния план).

3. Управление на масата на несъстоятелността

В производствата по управление на масата на несъстоятелността длъжниците се отказват от своите правомощия за вземане на решения в полза на управителите, които са натоварени със задачата да изготвят опис и да представят или оздравителен план, или план за осребряване на активите и разпределяне на приходите. На длъжниците също така е забранено да предприемат каквито и да било действия, които могат да възпрепятстват работата на назначените по тези производства управители на масата на несъстоятелността.

4. Предпазен конкордат с кредитори

По време на производството за сключване на предпазен конкордат с кредиторите длъжникът не може да продава или ипотекира нищо, нито да поема ангажименти без разрешението на специално оправомощения съдия. Този съдия изготвя опис и анализира състоянието на бизнеса, като при необходимост може да получава съдействието от експерти.

5 При какви условия може да се приложи прихващане?

При различните горепосочени производства не се анулират привилегираните вземания на кредиторите, с изключение на производството за сключване на предпазен конкордат с кредиторите.

1. Предпазен конкордат с кредитори

Разполагашите с обезпечения кредитори, които участват в гласуването, губят своя статут на привилегираните кредитори (член 10 от Закона от 14 април 1886 г.).

2. Обявяване в несъстоятелност

„Що се отнася до обявяването в несъстоятелност, съгласно установената съдебна практика след постановяването на решението за образуване на производство по несъстоятелност вече не е възможно да се извърши законово, съдебно или договорно прихващане дори между вече предявени вземания, ако до този момент те не са отговаряли на някое от следните три качества: ликвидност, дължимост и заменяемост. Поради това, макар че решението за образуване на производство по несъстоятелност може да възпрепятства всяко законово прихващане, от това не следва да се заключава, че то е абсолютно или че се прилага с обратна сила. Решението за образуване на производство по несъстоятелност не засяга **законовите прихващания**, когато условията за тях са били изпълнени преди образуването на производство по несъстоятелност. Апелативният съд (*Cour d'appel*) е постановил, че „подозрителният период не възпрепятства този вид прихващане. *Законовото прихващане е възможно въпреки преустановяването на плащанията. Това не представлява действие на длъжника, защото се случва без негово знание; член 445 от Търговския кодекс не обхваща този случай*“.

Що се отнася до **съдебното прихващане**, такова не може да бъде наредено след започването на колективното производство. То обаче може да бъде извършено по време на подозрителния период, при условие че съответното решение е окончателно (не подлежи на обжалване). В такъв случай прихващането може да породи действие само от датата на решението.

Що се отнася до **договорното прихващане**, такова прихващане очевидно не може да бъде извършено след започването на колективното производство. Освен това то не може да бъде извършено по време на подозрителния период, защото съгласно член 445 от Търговския кодекс то се счита за извънреден начин на плащане, който се санкционира, като се обявява за невалиден [1].

Следва да се отбележи обаче, че Законът от 5 август 2005 г. относно финансовите гаранции (*loi du 5 août 2005 sur les garanties financières*) предвижда специфични изключения от горепосочените правила, например по отношение на споразумения за прихващане, които могат да бъдат сключени между страните в деня на образуването на производството по несъстоятелност (или дори след това — вж. член 18 и следващите от Закона от 5 август 2005 г. относно финансовите гаранции).

3. Управление на масата на несъстоятелността

Не може да се извършва прихващане в случай на управление на масата на несъстоятелността, сключване на предпазен конкордат с кредитори или преустановяване на плащанията, след като длъжниците изгубят правото да упражняват своите права и да се разпореждат с активите си.

[1] „*La compensation comme garantie d'une créance sur un débiteur en faillite*“, Pierre HURT, J.T., 2010 г., стр. 30.

6 Какво въздействие оказва производството по несъстоятелност върху текущите договори, по които длъжникът е страна?

Едно от основните затруднения за синдиките след започването на производството по обявяване в несъстоятелност е свързано с текущи договори, сключени преди постановяването на решението за образуване на производство по несъстоятелност. С изключение на трудовите договори, които автоматично изтичат на датата, на която е постановено решението за обявяване в несъстоятелност (член 12-1 от Кодекса на труда (*Code du travail*)), традиционно се приема, че текущите договори продължават да бъдат в сила, докато не бъдат прекратени от синдика.

Синдикът трябва да съпостави съответните интереси, когато взема решение дали следва да остави временно в сила тези договори. В случай че в договора има клаузи, съгласно които той се прекратява, ако една от страните бъде обявена в несъстоятелност, следва да се прецени дали синдикът възнамерява да оспори приложимостта на тези клаузи (като се има предвид, че валидността на тези клаузи е спорна; например такива клаузи се считат за невалидни в Белгия в контекста на търговски договори за лизинг).

Във всеки случай синдикът принципно носи отговорност единствено да реши дали да остави в сила тези договори или да ги прекрати. Ако решението му бъде оспорено от другата страна по договора с позоваване на автоматичното прекратяване на договора поради обявяването в несъстоятелност, синдикът се излага на риск от съдебно производство с несигурен изход, както и на пораждаване на допълнителни разходи за масата на несъстоятелността [1].

[1] Източници: „*Les procédures collectives au Luxembourg*“, Yvette HAMILIUS и Brice HELLINCKX (автори на глава 3), Editions Larcier, 2014 г., стр. 86.

7 Какво въздействие производството по несъстоятелност оказва върху предявени искиове на индивидуални кредитори (с изключение на висящи дела)?

1. Производства за сключване на предпазен конкордат с кредитори, за обявяване в несъстоятелност, за преустановяване на плащанията и за управление на масата на несъстоятелността

При производствата за сключване на предпазен конкордат с кредитори, за обявяване в несъстоятелност, за преустановяване на плащанията и за управление на масата на несъстоятелността се преустановяват мерките за изпълнение срещу търговците и техните активи. Във Великото херцогство обаче няма приложим правен текст, който възпрепятства кредиторите да вземат мерки, насочени към запазване на целостта на активите на своя длъжник.

Във всички тези производства длъжниците вече не разполагат с право да се разпореждат със своите активи. „От постановяването на решението за образуване на производство по несъстоятелност до приключването на производството не могат да се образуват съдебни производства само срещу лицето в несъстоятелност по отношение на активите, които представляват част от масата на несъстоятелността“ (Lux. 12 януари 1935 г., Pas. 14, стр. 27). „По време на производството по обявяване в несъстоятелност необезпечените кредитори и кредиторите с общо привилегирано

вземане не могат да претендират за решение срещу лицето в несъстоятелност или дори срещу синдика, а могат единствено да предявят своите вземания или да заведат иск за признаване на вземанията им“ (Cass. 13 ноември 1997 г., Pas. 3030, стр. 265).

В определени случаи обаче могат да се извършат някои действия по разпореждане с подкрепата на специално упълномощеното от търговския съд лице (във връзка с преустановяването на плащанията или с управлението на масата на несъстоятелността).

Освен това с решението за образуване на производство по несъстоятелност стават платими всички дългове с ненастъпил падеж и се преустановява начисляването на лихва.

2. Свърхзадължността

Що се отнася до колективното уреждане на задължения, решението на комисията по медиация да приеме молбата на длъжника води до автоматично преустановяване на всякакви мерки за изпълнение срещу активите на длъжника, с изключение на мерки, свързани със задължения за издръжка, както и до преустановяване на начисляването на лихва и до възникване на задължение да се изплатят всички дългове с ненастъпил падеж.

Ако етапът на уреждане на задълженията по взаимно съгласие завърши с неуспех, мировият съдия, пред който ще бъде проведен съдебния етап, може да преустанови всички мерки за изпълнение при същите условия като посочените по-горе.

8 Какво въздействие производството по несъстоятелност оказва върху продължаването на висящи дела към момента на образуване на производството по несъстоятелност?

Съдебните производства, които вече са в ход при образуването на производството по несъстоятелност, могат да продължат да се водят от синдика в качеството му на такъв. При все това ищците по такива дела трябва да се обърнат към синдика, за да спазват изискванията за производството, тъй като само той разполага с правомощието за валидно представителство на обявения в несъстоятелност длъжник.

Ако длъжникът загуби делото, кредиторите, които са завели делото преди обявяването в несъстоятелност, получават обезпечение, което могат да използват при ликвидацията. Това обезпечение обаче не подлежи на изпълнение, тъй като в резултат на решението за образуване на производство по несъстоятелност длъжникът се лишава от правото да управлява активите.

9 Кои са основните характеристики на участието на кредиторите в производството по несъстоятелност?

1. Обявяване в несъстоятелност

Кредиторите се информират, че техният длъжник е изпаднал в несъстоятелност, чрез публикуването на известието за несъстоятелност в един или повече вестници, разпространявани в Люксембург. След това те трябва да предявят своите вземания заедно със своите обезпечения в секретариата на окръжния съд, който се произнася по търговски дела, в определения срок, посочен в решението за образуване на производство по несъстоятелност. Съдебният секретар записва предявените вземания и предоставя разписка.

Декларациите за вземания трябва да бъдат подписани и трябва да включват името и фамилията, професията и адреса на кредиторите, както и размера на вземането, причините за него, както и всякакви гаранции или обезпечения. След това различните предявени вземания се проверяват в присъствието на синдика, обявения в несъстоятелност длъжник и съдията по несъстоятелността.

Ако по време на тази процедура възникнат спорове, кредиторите могат да бъдат призовани да дадат подробности относно своите вземания, тяхната основателност или точния им размер в рамките на кръстосан разпит.

Ако синдикът е установил наличието на активи, които могат да бъдат разпределени между кредиторите, той призовава последните на заседание за представяне на отчета, в рамките на което кредиторите могат да изразят мнение по плана за разпределение.

Ако активите не са достатъчни, се нарежда приключване на производството по обявяване в несъстоятелност.

Ако кредиторите не са удовлетворени от начина, по който синдикът изпълнява своите задължения, те могат да изпратят жалби до съдията по несъстоятелността, който при необходимост може да замени синдика.

2. Управление на масата на несъстоятелността

В производствата по управление на масата на несъстоятелността управителите трябва да представят подробности на кредиторите във връзка с оздравителния план или плана за осребряване на активите.

В този случай кредиторите могат да бъдат приканени да изразят мнение. Кредиторите трябва в 15-дневен срок от информирането си да съобщят на секретариата дали приемат или отхвърлят плана, който не може да бъде изпълнен, освен ако не бъде приет от повече от половината кредитори, чиито вземания представляват повече от половината задължения.

3. Предпазен конкордат с кредитори

В производството за сключване на предпазен конкордат с кредитори се свиква заседание на кредиторите, за да могат да обсъдят предложенията за предпазен конкордат, отправени от специално упълномощения съдия. Следователно кредиторите трябва да декларират своите вземания и също така да посочат дали приемат предложенията за предпазен конкордат или не.

Впоследствие кредиторите могат също така да изразят мнение по време на заседанието за одобряване на предпазния конкордат. Освен това те могат да внесат жалба срещу решението, с което се одобрява предпазният конкордат, ако не са били поканени на заседанието на кредиторите или ако са гласували против предложенията за предпазен конкордат.

4. Свърхзадължността

На първо място, по време на етапа на уреждане на задълженията по взаимно съгласие кредиторите трябва да предявят своите вземания пред службата за информация и съвети при свърхзадължността. След това кредиторите могат да участват активно в приемането на план за уреждане на задълженията по взаимно съгласие от въпросната служба.

Впоследствие комисията по медиация при свърхзадължността събира кредиторите и представя предложенията, направени в плана за уреждане на задълженията по взаимно съгласие. Планът за уреждане на задълженията по взаимно съгласие се счита за приет, когато поне 60 % от кредиторите, чиито вземания представляват 60 % от всички вземания, посочат, че го приемат. Липсата на отговор от кредиторите се счита за съгласие.

10 По какъв начин синдикът може да използва или да се разпорежда с активи от масата на несъстоятелността?

Синдиците по производство за обявяване в несъстоятелност представляват както лицето в несъстоятелност, така и кредиторите на несъстоятелността. В съответствие с тази двойна функция те отговарят не само за управлението на активите на лицето в несъстоятелност, но и са упълномощени да наблюдават — като ищци или ответници — всички действия, с които се цели запазване на активите, които трябва да се използват като обезпечение за кредиторите, както и за възстановяване или увеличаване на тези активи в името на общия интерес на кредиторите (Апелативен съд, 2 юли 1880 г., Pas. 2, стр. 49).

Синдикът може да заведе дела по отношение на общото обезпечение за кредиторите, което се състои от активите на лицето в несъстоятелност, т. е. дела, насочени към възстановяване, запазване или ликвидация на тези активи (Апелативен съд, 25 февруари 2015 г., Pas. 37, стр. 483).

Що се отнася до текущи договори след постановяването на решението за образуване на производство по несъстоятелност, синдикът трябва да прецени дали те следва да бъдат прекратени или, в случай че могат да доведат до освобождаване на активи, дали би било по-добре да продължат да се изпълняват с цел последващо уреждане на задълженията на лицето в несъстоятелност.

11 Как трябва да се предявят вземанията към масата на несъстоятелността на длъжника и как се третира вземания, които са възникнали след образуването на производството по несъстоятелност?

Всички кредитори трябва да предявят своите вземания, независимо от естеството на вземането и дали то е привилегировано. Като изключение от тази процедура обаче се явяват вземанията, произтичащи от масата на несъстоятелността, т.е. вземания, които възникват впоследствие и се отнасят до самото производство по обявяване в несъстоятелност (например разходи на синдика, наем, който става дължим след като е постановено решението за образуване на производство по несъстоятелност, и др.).

Що се отнася до вземания, които възникват от масата на несъстоятелността след образуването на производството по несъстоятелност и които произтичат от управлението на несъстоятелността или от продължаването на определени дейности от бизнеса на лицето в несъстоятелност, тези вземания се изпълняват първи и след това останалата част от активите се разпределят между кредиторите на несъстоятелността. Поради това вземанията, които възникват от масата на несъстоятелността, при всички положения се изпълняват преди тези на другите кредитори.

12 Какви са правилата, уреждащи предявяването, установяването и приемането на вземанията?

1. Обявяване в несъстоятелност

Що се отнася до производствата по обявяване в несъстоятелност, решението за образуване на производство по несъстоятелност ще бъде оповестено по различни начини (в пресата, от секретариата на търговския съд), така че кредиторите на длъжника в несъстоятелност да научат за това събитие, за да се представят (член 472 от Търговския кодекс).

След това кредиторите трябва да предявят своите вземания в секретариата на търговския съд и да представят подкрепящите си документи (член 496 от Търговския кодекс).

На следния адрес е достъпен онлайн формуляр, който позволява на кредиторите да представят декларацията за вземания:

<https://justice.public.lu/fr/creances/declaration-creance.html>.

Вземанията се проверяват от отговорния за ликвидацията синдик и могат да бъдат оспорени от него (член 500 от Търговския кодекс).

Всяко предявено вземане, което бъде оспорено, се отнася до съда.

Ако обаче възникнат спорове, които поради своя предмет не попадат в рамките на компетентността на окръжния съд, който се произнася по търговски дела, те се отнасят до компетентния съд за постановяване на решение по съществуващото на случая. Освен това те се отнасят до окръжния съд, който се произнася по търговски дела, за да се постанови решение по тях в съответствие с член 504 във връзка с размера на вземанията, които съответните кредитори могат да предявят в контекста на обсъжданията за предпазен конкордат (член 502).

2. Предпазен конкордат с кредитори

В производството за сключване на предпазен конкордат с кредитори длъжникът, който подава молба за предпазен конкордат, трябва да посочи в молбата имената и адресите на кредиторите и размера на техните вземания (член 3 от Закона от 14 април 1886 г.).

Кредиторите се уведомяват с препоръчано писмо (член 8 от Закона от 14 април 1886 г.), с което се приканват да присъстват на заседанието за сключване на предпазен конкордат.

Поканата се публикува и в пресата.

По време на заседанието за сключване на предпазен конкордат кредиторите декларират размера на своите вземания.

Както е посочено по-горе, кредиторите с гарантирани чрез обезпечения вземания, които участват в гласуването, губят своя статут на привилегировани кредитори (член 10 от Закона от 14 април 1886 г.).

3. Преустановяване на плащания

В производството за преустановяване на плащанията длъжникът също така трябва да представи списък с кредиторите, като посочи техните имена, размера на вземанията им и техните адреси.

Кредиторите се канят на заседание с изпращане на препоръчано писмо (член 596 от Търговския кодекс) и чрез публикация в пресата.

По време на заседанието те трябва да декларират размера на своите вземания (член 597 от Търговския кодекс).

4. Управление на масата на несъстоятелността

В производството по управление на масата на несъстоятелността няма процедура за предявяване и приемане на вземания. Длъжниците трябва да съобщат на съда имената на своите кредитори, като ги посочат в молбата.

Впоследствие съдът уведомява тези кредитори за оздравителния план или плана за осребряване на активите, изготвен от управителите, назначени от съда.

5. Процедура за свърхзадлъжност

Кредиторите на свърхзадлъжността лице трябва да предявят **своите вземания пред службата за информация и съвети при свърхзадлъжност** в едномесечен срок от публикуването на известието за колективното уреждане на задължения в регистъра.

Декларацията за вземания трябва да отговаря на членове 6 и 7 от Наредбата на Великия херцог от 17 януари 2014 г. за прилагане на Закона от 8 януари 2013 г. относно свърхзадлъжността (*règlement grand-ducal du 17 janvier 2014 portant exécution de la loi du 8 janvier 2013 concernant le surendettement*).

Кредиторите могат да използват достъпния [формуляр за декларацията](#).

Комисията по медиация преценява дали вземанията са допустими.

13 Какви са правилата, уреждащи разпределянето на приходите? Как се образува редът на вземанията и на правата на кредиторите?

Основният принцип в законовата уредба за обявяването в несъстоятелност е, че всеки кредитор трябва да получи идентичен дял, пропорционален на размера на неговото вземане.

Първо се изпълняват вземанията на кредиторите с обезпечения или привилегировани вземания.

Редът на привилегированите кредитори се определя съгласно законовите изисквания на обществената политика (собственици на земи, ипотечни кредитори, кредитори с обезпечения върху стопанския капитал и по-специално държавната хазна в най-широк смисъл).

Като цяло синдиките се позовават на членове 2096—2098, 2101 и 2102 от Гражданския кодекс (*Code civil*).

Синдиките трябва да проверят всяко вземане, като се позоват на закона и съдебната практика.

Нетните активи, налични за необезпечените кредитори, трябва да бъдат разпределени пропорционално в съответствие с член 561, параграф 1 от Търговския кодекс.

След като синдикът узнае размера на определените от съда такси, определи реда на привилегированите кредитори и изчисли сумата, която остава за разпределение между необезпечените кредитори, той изготвя план за разпределение на активите, който се представя първо на съдията по несъстоятелността. В съответствие с член 533 от Търговския кодекс синдикът отправя покана с препоръчано писмо до всички кредитори да присъстват на заседанието за представяне на отчета, като към писмото прилага копие от плана за разпределение на активите.

Лицето в несъстоятелност трябва да бъде уведомено чрез връчване на известие за заседанието от съдебен служител или чрез публикация в люксембургски вестник.

С изключение на случаите, в които някой от кредиторите оспорва представянето на отчета от страна на синдика, синдикът представя протокола от заседанието, основан на плана за разпределение на активите, на съдията по несъстоятелността и на съдебния секретар за подпис.

След представянето на отчета синдикът изпълнява вземанията на кредиторите.

14 Какви са условията за и действието на приключването на производството по несъстоятелност (по-специално при сключването на предпазен конкордат)?

1. Обявяване в несъстоятелност

След като бъдат извършени плащанията в производството по обявяване в несъстоятелност, синдикът може да отправи искане за приключване на производството, последвано от решение за приключване, с което, както името подсказва, се приключва производството по обявяване в несъстоятелност.

Съгласно член 536 от Търговския кодекс лицата в несъстоятелност, които не са осъдени за умишлен банкрут поради небрежност или измама, не могат повече да бъдат преследвани от своите кредитори, освен ако финансовото им положение не се подобри в рамките на седем години от постановяването на решението за приключване на производството поради недостатъчни активи.

Съгласно член 586 от Търговския кодекс лица в несъстоятелност, които изплащат напълно всички свои дългове от гледна точка на главница, лихви и разходи, могат да бъдат реабилитирани чрез подаване на молба в тази връзка до Върховния съд (*Cour supérieure de justice*).

2. Предпазен конкордат с кредитори, преустановяване на плащанията и управление на масата на несъстоятелността

В производствата за сключване на предпазен конкордат с кредитори, за преустановяване на плащанията и за управление на масата на несъстоятелността производството приключва с решението на съда, с което се одобрява съответната мярка.

Съдът може да наложи граждански или наказателни санкции на обявения в несъстоятелност длъжник.

Ако съдът установи, че изпадането в несъстоятелност е причинено от сериозно и явно нарушение от страна на лицето в несъстоятелност, той може да му забрани да извършва стопанска дейност директно или посредством друго лице. Тази забрана се отнася и до заемане на позиция, свързана с правомощия за вземане на решения, в дадено дружество.

Други граждански санкции при обявяване в несъстоятелност на търговски дружества включват възможността обявяването в несъстоятелност да обхване и техните директори и възможността да се предявят искове въз основа на членове 1382 и 1383 от Гражданския кодекс (обща правна отговорност) и въз основа на членове 59 и 192 от Закона за търговските дружества (*loi sur les sociétés commerciales*).

На лицето в несъстоятелност могат да бъдат наложени и наказателни санкции (за умишлен банкрут).

При предпазния конкордат с кредитори лицата, които се възползват от тази процедура, трябва да се издължат на своите кредитори, ако финансовото им положение се подобри (член 25 от Закона от 14 април 1886 г. относно предпазния конкордат с кредитори за избягване на обявяването в несъстоятелност).

Предпазният конкордат с кредитори не оказва въздействие върху следните дългове:

данъци и други задължения към държавата;

вземания, гарантирани с основания за предпочитателно удовлетворение, ипотeki или обезпечения;

вземания, свързани с издръжка.

15 Какви са правата на кредиторите след приключване на производството по несъстоятелност?

Ако след приключването на производството по несъстоятелност са налице някакви активи, кредиторите получават пълния размер или пропорционален дял от размера на своите вземания в съответствие с условията за разпределение, приети в решението за приключване на производството.

Ако лицата в несъстоятелност не са осъдени за умишлен банкрут поради небрежност или измама, те не могат повече да бъдат преследвани от своите кредитори, освен ако финансовото им положение не се подобри в рамките на седем години от постановяването на решението за приключване на производството по обявяване в несъстоятелност.

Кредиторите също така могат да предявят иск въз основа на членове 1382 и 1383 от Гражданския кодекс, за да потърсят обща правна отговорност на директорите на дружеството в несъстоятелност или иск въз основа на членове 59 и 192 от Закона за търговските дружества (отговорност на управители и ръководители при изпълнението на техните задължения).

16 Кой поема разходите и съдебните разходи в производството по несъстоятелност?

Разходите за молбата за обявяване в несъстоятелност са включени в разходите, свързани с масата на несъстоятелността.

Тъй като това са разходи, които възникват във връзка с производството по обявяване в несъстоятелност, те се изплащат от масата на несъстоятелността преди синдикът да разпреди останалите активи между отделните кредитори.

В членове 1 и 2 от Закона от 29 март 1893 г. относно правната помощ и процедурата при недостиг на средства (*loi du 29 mars 1893 concernant l'assistance judiciaire et la procédure en débet*) са определени различните разходи, които могат да възникнат при извършването на необходимите формалности в производствата по несъстоятелност, както и редът за тяхното плащане, когато активите са недостатъчни.

Компетентният окръжен съд определя хонорара на синдика въз основа на Наредбата на Великия херцог от 18 юли 2003 г. (*règlement grand-ducal du 18 juillet 2003*).

Синдикът трябва да представи на окръжния съд, който се произнася по търговски дела, отчет за разходите и хонорара въз основа на събраните вземания.

В член 536-1, параграф 2 от Търговския код се предвижда, че разходите и хонорарът за производства по несъстоятелност, приключени поради недостатъчни активи, се поемат авансово от Службата по данъчна регистрация (*Administration de l'Enregistrement*) съгласно условията, определени в Закона от 29 март 1893 г. относно правната помощ и процедурата при недостиг на средства.

17 Какви са правилата относно нищожността, унищожаемостта или относителната недействителност на правните актове, които са във вреда на кредиторите на несъстоятелността?

1. Обявяване в несъстоятелност

В решението за образуване на производство по несъстоятелност като момент на преустановяване на плащанията от лицето в несъстоятелност може да се определи дата, която предшества решението. Тази дата обаче не може да предшества решението с повече от шест месеца.

За да се защитят интересите на кредиторите, периодът между преустановяването на плащанията и постановяването на решението се счита за **„подозрителен период“**.

Определени действия, извършени през този период, които могат да увредят правата на кредиторите, ще се считат за **нищожни**. Тези действия включват по-специално:

действия, свързани с движимо или недвижимо имущество, което лицето в несъстоятелност е продало безвъзмездно или срещу заплащане, при което продажната цена очевидно е много по-ниска от стойността на въпросното имущество;

всякакви плащания, извършени в брой, чрез превод, продажба, прихващане или по друг начин, за дългове с настъпил падеж;

всякакви плащания, освен извършените в брой или с използване на търговски инструменти за дългове с настъпил падеж;

всякакви ипотeki и други права върху собственост, предоставени от длъжника за задължения, поети преди преустановяването на плащанията.

Принципът на нищожност обаче не се прилага автоматично към други действия.

В резултат на това определени **плащания от страна на лицето в несъстоятелност** по отношение на дългове с настъпил падеж и други действия, извършени срещу заплащане, по време на подозрителния период могат да бъдат обявени за нищожни, ако бъде доказано, че третите страни, които са получили плащанията или са се договорили с лицето в несъстоятелност, **са знаели за преустановяването на плащанията**.

Когато даден кредитор знае, че длъжникът не е в състояние да изпълни своите ангажменти, кредиторът не трябва да цели преференциално третиране в ущърб на останалите кредитори на несъстоятелността.

Ипотечните права и основанията за предпочително удовлетворение, които са били редовно придобити, могат да бъдат регистрирани до датата на решението за образуване на производство по несъстоятелност. При все това правата, които са регистрирани в рамките на **10-те дни, предшестващи датата на преустановяване на плащанията**, или след това, могат да бъдат обявени за нищожни, ако са изминали повече от 15 дни между датата на акта за учредяване на ипотеката и датата на регистрацията.

На последно място, всички **действия или плащания, извършени с цел измама на кредиторите**, т.е. когато при извършването им длъжникът е осъзнавал напълно вредата, която това ще причини на кредитора (например чрез намаляване на масата на несъстоятелността, чрез незачитане на реда на вземанията и др.), се считат за нищожни, независимо на коя дата са извършени.

Понятието за подозрителният период не се прилага към **договори за финансова гаранция** или в случай на **бъдещи вземания, прехвърлени на орган за секюритизация**.

2. Предпазен конкордат с кредитори

По време на производството за сключване на предпазен конкордат с кредиторите длъжниците не могат да извършват прехвърляния, да сключват ипотeki или да поемат каквито и да било ангажменти без разрешение от специално упълномощения съдия.

3. Управление на масата на несъстоятелността

Считано от датата на решението за назначаване на специално упълномощен съдия, който да изготви опис на стопанската дейност, търговецът не може да извършва прехвърляния, да установява обезпечения или да сключва ипотeki, да поема ангажменти или да получава движими капиталови активи без писмено разрешение от специално упълномощения съдия.

Освен това следва да се отбележи, че законодателството относно управлението на масата на несъстоятелността предвижда наказателни санкции за търговци, които са прикрили част от своите активи, преувеличили са размера на своите задължения или са включили кредитори, чиито вземания са преувеличени.

4. Свърхзадлъжнялост

Когато е приложимо, съдията може да назначи лица, които да носят отговорност за осигуряването на съдействие за управление в социалната, образователната или финансовата сфера, за да се гарантира, че частта от приходите на длъжника, която не е определена за погасяване на дълговете, се използва за целите, за които е предвидена.

При извършването на своите дейности тези лица са упълномощени да вземат всякакви мерки, предназначени да предотвратят използването на тази част от приходите за цели, различни от предвидените, или увреждането на интересите на домакинството на длъжника.

Последна актуализация: 29/10/2019

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.